



JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget  
Retsudvalget  
Christiansborg  
1240 København K

Dato: 16. november 2012  
Kontor: Budget- og planlægningskontoret  
Sagsbeh: Andreas Christensen  
Sagsnr.: 2012-0030-1069  
Dok.: 571525

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 84 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. oktober 2012.

Morten Bødskov

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

Telefon 7226 8400  
Telefax 3393 3510

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

## **Spørgsmål nr. 84 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:**

”Vil ministeren i oversigtsform redegøre for de eksisterende udslusningsmuligheder fra de danske fængsler?”

### **Svar:**

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der bl.a. har oplyst, at forskellige former for udgang og muligheden for prøveløsladelse er meget vigtige elementer i udslusningen, som navnlig har til formål at lette overgangen til løsladelsen og støtte og motivere den indsatte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Nedenfor beskrives hovedreglerne for udgang og prøveløsladelse samt reglerne om alternativ anbringelse.

Det bemærkes, at regeringen den 7. november 2012 indgik en aftale med Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016. Aftalen indeholder bl.a. en række tiltag, der har til formål at styrke mulighederne for udslusning.

### **1. Udgang**

Reglerne om udgang findes i straffuldbyrdelseslovens §§ 46-50 og i udgangsbekendtgørelsen.

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 46, stk. 1, at en indsat kan få tilladelse til udgang, når udgangsformålet er rimeligt begrundet i et eller flere nærmere opregnede personlige hensyn. Tilladelse til udgang forudsætter endvidere, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge udgangstilladelsen, og at hensynet til retshåndhævelsen ikke taler imod udgang.

Tilladelse til udgang kan bl.a. betinges af, at den indsatte under udgangen ledsages af personale fra institutionen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 48.

Tilladelse kan gives til forskellige former for udgang, som omfatter udgang til særlige formål eller med henblik på at besøge bestemte nærstående personer, frigang til beskæftigelse og undervisning og udgang i form af udstationering, jf. nærmere nedenfor om frigang og udstationering.

Hvornår en indsat kan få tilladelse til første udgang afhænger bl.a. af straf-

fens længde, om straffen afsones i åbent eller lukket fængsel, og om den indsatte har været på fri fod mellem dommen og afsoningen.

Reglerne er udformet sådan, at de indsatte som led i en udslusning kan få udgang i videre omfang, når de nærmer sig løsladelsestidspunktet.

#### *Udgang i form af frigang*

Frigang kan gives med henblik på beskæftigelse hos arbejdsgiver eller deltagelse i undervisning, navnlig i tilfælde, hvor der er behov for en arbejds- træning eller undervisning, som mest hensigtsmæssigt gives uden for institutionen. Tilsvarende gælder, hvor en sådan frigangsordning i øvrigt må anses for formålstjenlig med henblik på at formidle overgangen til løsladelsen.

Frigang til beskæftigelse skal normalt ske i den sidste del af opholdstiden og kan som udgangspunkt ikke gives for længere tid end 3 måneder. Frigang til deltagelse i undervisning skal ske i så nær tilslutning til løsladelsen som muligt, men kan godt gives for et længere tidsrum end det nævnte.

Frigang kan endvidere gives, hvis der foreligger et særligt godt arbejds- tilbud, der ellers ville forspildes, eller hvor det på grund af særlige omstæn- digheder vil være af væsentlig betydning for den pågældendes resocialise- ring. Frigang skal i sådanne tilfælde normalt ske i den sidste del af op- holdstiden og kan som udgangspunkt ikke gives for længere tid end 3 må- neder.

Herudover kan frigang gives til deltagelse i tilrettelagte, skemalagte fritidsaktiviteter, hvis den indsatte deltagelse heri er rimeligt begrundet i uddannelsesmæssige, arbejdsmæssige, behandlingsmæssige, familiemæs- sige eller andre personlige hensyn. Frigang til sådanne fritidsaktiviteter skal normalt ske i den sidste del af opholdstiden og kan som udgangspunkt ikke gives for længere tid end 6 måneder og oftere end 2 gange ugentligt.

Frigang kan endelig undtagelsesvis gives med henblik på beskæftigelse i egen virksomhed.

Frigængere skal som udgangspunkt tilbringe fritiden i institutionen eller i det arresthus (Københavns Fængsler), som er nærmest ved arbejds- eller kursusstedet m.v.

#### *Udgang i form af udstationering*

Udgang i form af udstationering kan gives i de tilfælde, hvor der ville kun- ne gives frigang (bortset fra frigang til deltagelse i fritidsaktiviteter), men

hvor udgangen af praktiske grunde ikke kan gennemføres som frigang, eller det undtagelsesvis skønnes særlig formålstjenligt, at frigang gennemføres som udstationering.

Udstationering skal normalt ske i den sidste del af opholdstiden og kan som udgangspunkt gives i indtil 4 uger eller, når særlige omstændigheder taler derfor, indtil 3 måneder.

Udgang som udstationering kan bl.a. ske til kriminalforsorgens pensioner.

## **2. Prøveløsladelse**

Efter straffelovens § 38, stk. 1, kan indsatte som udgangspunkt prøveløslades, når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået. Løsladelse på prøve kan ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, jf. straffelovens § 38, stk. 2.

Prøveløsladelse forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, og at der er sikret vedkommende passende ophold og arbejde eller andet underhold, jf. straffelovens § 38, stk. 5. Prøveløsladelse betinges af, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, jf. straffelovens § 39, stk. 1. Herudover kan prøveløsladelse betinges af en række vilkår, herunder at den prøveløsladte skal undergive sig tilsyn, og at vedkommende eksempelvis overholder særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde eller uddannelse, tager ophold i egnet institution, afholder sig fra misbrug af alkohol eller narkotika, underkaster sig misbrugsbehandling eller underkaster sig psykiatrisk behandling, jf. straffelovens § 39, stk. 2, jf. § 57.

Derudover følger det af straffelovens § 40 a (den såkaldte noget for noget-ordning), at en indsat – ud over de i § 38, stk. 2, nævnte tilfælde – kan prøveløslades, når halvdelen af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået, hvis den dømte har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, herunder ved at deltage i behandlingsforløb, uddannelsesforløb eller arbejdsstræning, eller hvis den dømtes forhold i øvrigt taler derfor.

Det er en betingelse for prøveløsladelse efter noget for noget-ordningen, at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at tale imod prøveløsladelsen.

Det fastsættes som vilkår for prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, at den dømte undergives tilsyn indtil det tidspunkt, hvor der er forløbet to

tredjedele af straffetiden, eller eventuelt i længere tid. Derudover kan der fastsættes yderligere vilkår, ligesom der kan – og i visse tilfælde skal – fastsættes vilkår om, at den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste.

### **3. Alternativ anbringelse**

Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 20, stk. 1, at fængselsstraf som hovedregel fuldbyrdes i fængsel eller i arresthus.

I medfør af § 20, stk. 2, kan fængselsstraf dog i særlige tilfælde fuldbyrdes i kriminalforsorgens pensioner og i institutioner mv. uden for kriminalforsorgen efter reglerne i lovens § 78.

I medfør af straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 1, kan det således bestemmes, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, f.eks. hvis den dømte har behov for særlig behandling eller pleje. Herudover følger det af § 78, stk. 2, at dømte, der er under 18 år, som udgangspunkt anbringes på hospital, i familiepleje eller i egnet hjem eller institution. Det er dog i begge tilfælde en forudsætning, at afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus.

Der er ingen tidsmæssige begrænsninger for, hvornår anbringelse eller overførsel efter straffuldbyrdelseslovens § 78 kan finde sted.